UCHWAŁA NR 247/XXXIX/2021
RADY GMINY POPÓW

z dnia 28 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) w zw. z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późń. zm.), Rada Gminy Popów uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024” w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Popów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Radny
Gminy Popów

Henryk Wróż

Załącznik do uchwały Nr 247/XXXIX/2021
Rady Gminy Popów
z dnia 28 grudnia 2021 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024

I. Wprowadzenie

Rodzina jest środowiskiem życiowym niemal każdego człowieka. Stanowi integralną część każdego społeczeństwa, a zarazem jego najmniejszą i podstawową komórkę społeczną. Jest najważniejszą grupą społeczną, w której człowiek przychodzi na świat i z którą łączą go wielorakie związki do końca życia. Jest grupą małą, pierwotną o przewadze więzi osobistych, odznacza się międzypokoleniową i wielopokoleniową trwałością więzi, a członkostwo w niej jest autentyczne, dobrowolne i w zasadzie nierozerwalne (za wyjątkiem porzucenia, rozwodu).

Procesy industrializacji, urbanizacji i migracji w znaczący sposób zmieniły życie całych społeczeństw i rodzin. Przeobrażeniu uległa nie tylko struktura rodziny, ale również sposób jej funkcjonowania. Zmienił się model rodziny, zmalała liczebność rodziny, wzrosła jej anonimowość. Obok zinstytucjonalizowanego małżeństwa i rodziny funkcjonują alternatywne formy życia rodzinnego tj. samotne rodzicielstwo, kohabitacja, związki homoseksualne, życie w pojedynkę itp. Współczesny model rodziny z typu autorytatywnego przekształcił się w typ rodziny partnerskiej. W wyniku reorganizacji władzy rodzinnej, znaczącą jej część w rodzinie przejmuje matka – żona. Wskutek wspólnego rozwiązywania codziennych spraw, wspólnych doświadczeń małżonków, kształtuje się między nimi partnerski styl wzajemnych interakcji. Małżonkowie posiadają równe prawa i obowiązki. Kobieta i mężczyzna stają się równorzędnymi partnerami pod względem wykształcenia, pozycji społecznej, zainteresowań społecznych. Główną przyczyną kształtowania się modelu partnerskiego w rodzinie jest wzrost niezależności ekonomicznej i psychicznej kobiety, która stanowi o poszerzeniu jej samodzielności życiowej. Kobiety - matki podejmują pracę zawodową, dążą do samorealizacji, niezależności. Rozwijają swoje pasje i zainteresowania. Nie poświęcają już całej swojej uwagi i czasu tylko na wychowanie dzieci i dbanie o dom. Mężczyźni nie są już tylko jedynymi żywicielami rodziny, ale również uczestniczą w pracach domowych, w opiece i wychowywaniu dzieci. Dynamiczne zmiany w zakresie życia rodzinnego, których współcześnie doświadczamy, spowodowały destabilizację niektórych rodzin. Pojawiły się problemy opiekuńczo-wychowawcze, uzależnienia, izolacja społeczna. Osłabieniu lub zerwaniu uległy więzi rodzinne, co istotnie wpłynęło na strukturę rodziny, jej spoistość, pozytywne stosunki między wszystkimi członkami, zaburzyło równowagę wewnątrzrodzinną oraz wpłynęło na: poczucie bezpieczeństwa domowników, rozwój osobowości dziecka, zdolności adaptacyjne.

Przemiany gospodarczo-kulturowe kształtujące życie społeczeństwa spowodowały znaczny wzrost liczby osób bezradnych, nieradzących sobie z problemami dnia codziennego. Pojawiły się zjawiska o charakterze globalnym tj. choroby cywilizacyjne, rosnący odsetek ludzi starych, migracje oraz lokalnym tj. ubóstwo, bezrobocie, niewydolność opiekuńcza i wychowawcza, uzależnienia, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucie osamotnienia, rozpad rodziny itp. Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny wymienić należy: niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, przemoc. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą. Z tego powodu coraz więcej rodzin i dzieci wymaga specjalistycznego wsparcia i zaangażowania wielu instytucji w przezwyciężanie istniejących dysfunkcji. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

II. Uzasadnienie wprowadzenia programu

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnych 3-letnich programów wspierania rodziny. Celem Programu jest zaplanowanie i podjęcie działań w zakresie pomocy rodzinom naturalnym przeżywającym różnego typu trudności zakłócające lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzenie spójnego

i skutecznego systemu pomocy dla rodzin. W świetle założeń ustawy, pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, aby zarówno działania, jak również decyzje względem rodziny i jej członków były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji tj. pomocy społecznej, szkoły, sądu, policji itp.

Podstawa prawna Programu:

Zapisy Programu są spójne z aktami ustawodawstwa krajowego i lokalnego, takimi jak:

·Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;

●Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

●Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem";

●Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;

●Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

●Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

●Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii;

●Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;

●Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;

●Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r o Karcie Dużej Rodziny;

● Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;

●Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;

● Uchwała Nr 189/XXX/2021 Rady Gminy Popów z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Popów na lata 2021-2026;

● Uchwała Nr 110/XVII/2019 Rady Gminy Popów z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Popów na lata 2020-2022".

III. Położenie gminy

Gmina Popów leży w północnej części województwa śląskiego, w powiecie kłobuckim, graniczy z 6 innymi gminami, w tym z 3 w województwie śląskim tj. Lipie, Opatów, Miedźno i z 3 gminami województwa łódzkiego, tj. Działoszyn, Pajęczno, Nowa Brzeźnica. Sieć komunikacyjną gminy tworzą: droga wojewódzka Częstochowa- Działoszyn i magistrala kolejowa Śląsk – Wybrzeże (Gdynia).

Jest jedną ze 167 gmin w województwie śląskim i jedną z 9 gmin powiatu kłobuckiego. Gmina posiada powierzchnię 102,2 km^2. Stanowi to 0,003% powierzchni kraju, 0,83 % powierzchni województwa śląskiego i 11,5 % powierzchni powiatu kłobuckiego. W skład gminy wchodzą 22 miejscowości skupione w 17 sołectwach: Annolesie (Marianów), Brzózki, Dąbrowa (Smolarze, Wrzosy), Dąbrówka, Dębie, Florianów, Kamieńszczyzna, Kule, Nowa Wieś, Płaczki (Antonie, Lelity), Popów, Rębielice Królewskie, Wąsosz Dolny, Wąsosz Górny, Więcki, Zawady, Zbory.

Popów jest gminą wiejską. Na koniec 2020 r. w gminie Popów zameldowanych na pobyt stały było 5878 mieszkańców. W podziale na płeć, na dzień 31 października 2021 r. w gminie Popów mieszkało 2867 mężczyzn i 2983 kobiety.

Dla potrzeb Programu opracowano ***Kartę Diagnostyczną***. Karta diagnostyczna służy do analizy danych o rodzinach objętych wsparciem oraz określenia celów pracy z rodziną.

Karta Diagnostyczna

Wyszczególnienie	**Lata**		
	2019	**2020**	**2021**
Liczba mieszkańców Gminy Popów	5917	5878	5850

Liczba dzieci zameldowanych w Gminie Popów w wieku 0-18	1114	1101	1100
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	63	51	33
Liczba rodzin, którym przyznano pomoc w formie posiłków w przedszkolach i w szkołach	5	4	3
Liczba rodzin korzystających z Banku Żywności	165	111	98
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego	598	621	621
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	366	301	271
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	17	19	19
Liczba dzieci korzystających ze stypendiów szkolnych	34	29	14
Liczba dzieci korzystających z zasiłków szkolnych	3	1	0
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	2	1	2
Liczba rodzin, którym wydano Kartę Dużej Rodziny	47	13	7
Liczba osób zgłoszonych do GKRPA w celu podjęcia leczenia odwykowego	20	12	10
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	25	18	11
Liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy Popów przebywających w pieczy zastępczej	7	7	8
Liczba asystentów rodziny	1	1	1
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny	10	8	7

*opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Popów i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Popowie; stan na dzień 31.10.2021

Ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2019 - 2021 roku w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na ich rodzaj, formę i źródła finansowania łącznie skorzystało:

- w 2019 roku: 63 rodziny, w tym 20 rodzin z dziećmi;
- w 2020 roku: 51 rodzin, w tym 13 rodzin z dziećmi.

W Gminie Popów ważną kwestią społeczną jest bezrobocie. Według danych Powiatowego

Urzędu Pracy w Kłobucku na dzień 31 grudnia 2020 roku liczba bezrobotnych w Gminie Popów wynosiła 143 osoby. Prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało jedynie 21 osób.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę rodzin korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w podziale na przyczyny korzystania z pomocy.

Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2019 – 2020 - 2021 :

Powód	**2019**	**2020**	**2021***
Ubóstwo	22	19	18
Sieroctwo	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	1	0	0
Bezdomność	2	1	1
Bezrobocie	13	5	6
Niepełnosprawność	29	22	21
Długotrwała lub ciężka choroba	16	9	8

Zdarzenie losowe	0	1	0
Klęska	0	0	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	10	3	1
w tym rodziny: niepełne	6	1	1
wielodzietne	2	1	0
Przemoc w rodzinie	0	0	1
Alkoholizm	0	0	0
Narkomania	0	0	0
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	1	0

* opracowanie własne na podstawie danych GOPS Popów; stan na 31.10 2021 r.;.

Dominującymi problemami w rodzinach korzystających ze wsparcia pomocy społecznej jest niski dochód, a w następnej kolejności: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, która jest jedną z przyczyn trudności w pełnieniu prawidłowych ról społecznych i rodzicielskich. Znaczną liczbę stanowią rodziny wieloproblemowe czyli takie, które borykają się z więcej niż jedną trudnością życiową.

Struktura rodzin objętych pomocą GOPS w Popowie w 2021 r.

Rodziny	**Liczba rodzin***
Rodziny ogółem: Rodziny z dziećmi:	33 7
Rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego: w tym: Rodziny niepełne: Rodziny wielodzietne:	1 1 0

* opracowanie własne na podstawie danych GOPS Popów; stan na 31.10 2021 r.

Tabela poniżej przedstawia rodziny objęte pomocą GOPS z uwzględnieniem liczby dzieci w rodzinie.

Rodziny objęte pomocą GOPS w Popowie z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

	Liczba dzieci w rodzinie					
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci

Liczba rodzin	4	3	0	0	0	0

* opracowanie własne na podstawie danych GOPS Popów; stan na 31.10 2021 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Popowie poprzez różne formy wsparcia dąży do polepszenia sytuacji rodzin potrzebujących.

Są to: świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, usługi opiekuńcze, świadczenia wychowawcze, dodatki mieszkaniowe i energetyczne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, posiłki dla dzieci w szkole, pomoc żywnościowa, Karta Dużej Rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Popowie wspiera rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi poprzez przydzielenie asystenta rodziny. Celem powyższej współpracy jest również motywowanie rodziców do utrzymywania regularnego kontaktu ze swoimi dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej oraz konsekwentne realizowanie założonych wspólnie celów.

Zadania asystenta określa Ustawa z dn. 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem". Do funkcji asystenta rodziny zaliczono funkcję wsparcia psychiczno – emocjonalnego, diagnostyczno – monitorującą, opiekuńczą, doradczą, mediacyjną, wychowawczą, motywująco – aktywizującą, koordynacji działań skierowanych na rodzinę. Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny, organizację własnego warsztatu pracy.

Zadania asystenta rodziny określa art. 15 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;

18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Zadania Asystenta wynikające z Ustawy „ Za życiem" polegają głównie na koordynowaniu poradnictwa w zakresie:

1) przezwyciężania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka;

2) wsparcia psychologicznego;

3) pomocy prawnej w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i i uprawnień pracowniczych;

4) dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

IV. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
Realizacja celów strategicznych i operacyjnych wynikających z dokumentów strategicznych: ●Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Popów na lata 2021 – 2026; ●Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Popów na lata 2020 – 2022; ●profesjonalizm i aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny; ●wsparcie rodzin przez asystenta rodziny; ●funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie; ●powoływanie grup roboczych realizujących indywidualny plan pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową; ●dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych świadczonych rodzinom; ●wystarczająca ilość funkcjonowania placówek oświatowych na terenie Gminy (klub dziecięcy, przedszkola publiczne, szkoły podstawowe); ●coroczne organizowanie dla dzieci wypoczynku letniego przy wsparciu Kuratorium Oświaty w Katowicach. ●funkcjonowanie Gminnego Centrum Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej.	●utrudniony dostęp do specjalistycznych usług medycznych w zakresie ochrony zdrowia; ●niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych; ●brak gotowości rodzin do zmiany stylu życia; ●brak Poradni Rodzinnej; ●brak rodzin wspierających; ●brak Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego (OREW); ●brak Szkoły Rodzenia i miejsc wspierania młodych matek; ●brak powoływania doraźnych zespołów interdyscyplinarnych w sprawie rodzin przeżywających trudności; ●brak szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych; ●mało organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin;
SZANSE	ZAGROŻENIA

●zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcjonalnych; ●pozyskanie kandydatów do tworzenia rodzin wspierających; ●podnoszenie kwalifikacji przez służby wspierające rodzinę; ●edukacja rodziców, w szczególności poprzez treningi umiejętności rodzicielskich, radzenia sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzania budżetem domowym; ●wmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. ●edukacja i uświadamianie społeczeństwa na temat problemów społecznych; ●pozyskiwanie środków pozabudżetowych na przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu;	●zanik więzi i tradycji rodzinnych („pęd życia”); ●wzrost kosztów utrzymania rodziny; ●stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych; ●rozpad związków (rozwody, separacje, wyjazdy za granicę); ●istnienie zjawisk patologicznych (przemoc, alkoholizm); ●zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo - wychowawczych przez rodziców; ●uzależnienie rodzin od pomocy społecznej; ●brak środków finansowych na zatrudnienie asystentów rodziny.

V. Adresaci programu

Odbiorcami Programu będą rodziny zamieszkałe na terenie gminy Popów wychowujące dzieci, przeżywające różnego rodzaju trudności, których same nie mogą pokonać, a także rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i jego powrotu do domu rodzinnego.

W szczególności Program jest skierowany do:

●rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i niezaradnych życiowo;

●rodzin żyjących w niedostatku materialnym, w tym bezrobotnych;

●rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą;

●rodzin z dziećmi zagrożonymi niedostosowaniem społecznym.

VI. Cele programu

Cel główny:

●Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i działania profilaktyczne na rzecz wzmacniania rodziny.

Cel szczegółowy:

●Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, rodzinom bezradnym w prowadzeniu gospodarstwa domowego i rodzinom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

●Działania profilaktyczne na rzecz wzmacniania rodziny oraz promowanie różnych form spędzania czasu wolnego na rzecz dzieci, młodzieży oraz rodzin.

VII. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie Gminy Popów

Założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021 w gminie Popów powinny realizować podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmioty lub osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Popowie.

Pozostali realizatorzy z terenu Gminy to:

●Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

●Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

●Wiejski Ośrodek Zdrowia w Wąsoszu Górnym ul. Witosa 8, 42-110 Popów;

●Wiejski Ośrodek Zdrowia w Rębielicach Królewskich ul. Główna 24, 42-110 Popów;

●Gminny Ośrodek Zdrowia w Popowie, ul PCK 6, 42-110 Popów;

●Gminny Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Popowie;

●Gminny Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Wąsoszu Górnym;

●Gminny Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Rębielicach Królewskich;

●Gminny Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 w Więckach;

●Gminny Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5 w Zawadach;

●**Gminny Klub Dziecięcy „Tygrysek" w Zawadach** ;

●Organizacje pozarządowe;

●Gminna Biblioteka Publiczna w Popowie;

●Gminne Centrum Kultury w Popowie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje także z:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku;
- Powiatową Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Kłobucku;
- Komendą Powiatową Policji w Kłobucku;
- Sądem Rejonowym – Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej.

Realizator: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

●Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Popowie (jako podstawowej instytucji) zapewniające pomoc, a tym samym poczucie stabilności rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Praca socjalna z rodzinami w których wystąpiły symptomy bezradności, z rodzinami których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i umożliwienie im powrotu do rodzin biologicznych;

●udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej z pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych rodzinom. Udzielanie pomocy w formie zasiłków stałych, celowych i okresowych. Wypłacanie dodatków mieszkaniowych i energetycznych oraz wynagrodzeń za sprawowanie opieki. Dożywiania w szkołach i przedszkolach poprzez świadczenie pomocy w postaci posiłków. Pośredniczenie w przekazywaniu żywności rodzinom najuboższym z Banku Żywności w Częstochowie. Zapewnienie rodzinom wsparcia i pomocy asystenta rodziny;

●zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej;

●działania aktywizujące społecznie i zawodowo na rzecz rodzin z dziećmi, w których członkowie rodziny pozostają bez pracy;

●upowszechnianie ulotek informacyjnych dla rodzin;

●podnoszenie kwalifikacji kadry zajmujacej się wspieraniem rodziny w tym asystenta rodziny.

Wskaźniki:

- liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i bezradnymi w prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- liczba rodzin z dziećmi, które otrzymały pomoc w formie: zasiłku stałego, celowego,

okresowego, posiłku w przedszkolu lub w szkole, pomocy z Banku Żywności w Częstochowie;

- liczba rodzin objętych pracą socjalną;
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny;
- liczba dodatków mieszkaniowych i energetycznych udzielonych rodzinom z dziećmi;
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej; planowane wydatki na pieczę i realizacja;
- liczba wypłaconych wynagrodzeń za sprawowanie opieki;
- liczba rodziców zaktywizowanych społecznie i zawodowo przez pracownika socjalnego;
- liczba szkoleń dla kadry zajmującej się wspieraniem rodziny.

Realizator: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

●Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jako organu pomocowego, działającego w ramach profilaktyki i wspierania rodzin borykających się z kryzysem spowodowanym uzależnieniem. Prowadzenie działań związanych z rozwiązywanie problemów alkoholowych. Wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

Wskaźniki:

– liczba działań edukacyjnych o charakterze artystycznym, sportowym lub w formie konkursów z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży;

Realizator: Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

●Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy.

Wskaźniki:

- liczba Niebieskich Kart założonych w rodzinach z dziećmi;
- liczba wniosków do Sądu z tytułu wszczęcia procedury Niebieskiej Karty dotycząca wglądu w sytuację rodziny ws. małoletnich.

Realizator Ośrodki Zdrowia:

●Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci i młodzieży z rodzin;

●Prowadzenie programu szczepień ochronnych dla dzieci;

●Praca i działania położnej środowiskowej na rzecz matki i dziecka.

Wskaźniki:

- liczba wizyt położnej u kobiet w okresie poporodowym;
- liczba wspólnych (np. z pracownikami socjalnymi, szkołami) działań na rzecz rodzin z dziećmi.

Realizator: Szkoły z terenu gminy Popów:

●Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych. Współpraca GOPS w Popowie ze szkołami w zakresie pomocy wychowawczej i opiekuńczej.

Wskaźniki:

- liczba spektakli profilaktycznych i warsztatów dla młodzieży;
- liczba działań edukacyjnych o charakterze artystycznym i sportowym w formie konkursów z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży;

Realizator: Organizacje Pozarządowe:

●zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności sportowej, rekreacyjnej oraz kulturalnej;

Wskaźniki:

- liczba zastosowanych działań na rzecz rodziny z dziećmi;

- liczba działań edukacyjnych i profilaktycznych ZHP w tym organizacja półkolonii dla dzieci;

Realizator: Gminna Biblioteka Publiczna w Popowie:

- organizowanie czasu wolnego dzieciom oraz mieszkańcom Gminy Popów.

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych spotkań (akcji) skierowanych do rodzin z dziećmi.

Realizator: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku:

●udzielanie wsparcia finansowego, poradnictwa specjalistycznego rodzinom z terenu Gminy Popów. Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Wskaźniki:

- liczba rodzin z dziećmi z terenu Gminy Popów, którym udzielono pomocy

Realizator: Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kłobucku.

●Poradnia udziela dzieciom, od momentu urodzenia i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także udziela rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży.

Wskaźniki:

- liczba udzielonych porad psychologiczno-pedagogicznych dla rodzin z dziećmi z terenu Gminy Popów

Realizator: Komenda Powiatowa Policji w Kłobucku

●Działania profilaktyczne prowadzone na terenie szkół zapobiegające zjawiskom patologicznym; rozmowy, pogadanki.

Wskaźniki:

- liczba pogadanek profilaktycznych przeprowadzonych na terenie Gminy Popów

Realizator: Sąd Rejonowy – Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej:

●Sądowy kurator zawodowy organizuje i prowadzi działania mające na celu pomoc skazanemu w społecznej readaptacji oraz kieruje pracą sądowych kuratorów społecznych i innych osób wykonujących dozór

Wskaźniki: - liczba rodzin z dziećmi objętych nadzorem kuratora.

VIII. Źródła finansowania Programu:

●środki własne gminy

●dotacje z budżetu państwa

●środki pozabudżetowe

IX. Oczekiwane rezultaty Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

●polepszenie sytuacji dziecka i rodziny

●wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodzin

●ograniczenie patologii społecznej w rodzinach

●zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży

●zminimalizowanie problemów rodzin wymagających wsparcia

●poprawa sytuacji rodzin których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej

●stworzenie skutecznego wsparcia dla rodziny i dziecka

X. Monitoring i ewaluacja

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała.

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Popowie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami, fundacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowania dalszych działań oraz doskonalenia dotychczas ustalonych.

Monitoring i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Wójta Gminy Popów w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Popów rocznego sprawozdania z realizacji Programu oraz potrzeb związanych z jego realizacją.

W trakcie realizacji Programu istnieje możliwości dokonywania zmian wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb. Zmiany będą przedstawione Radzie Gminy Popów do zatwierdzenia.